

Španělsko

ŠKOLSKÉ ZÁKONY A INFORMACE O ŠKOLSTVÍ

Vzdělávání v ČR

- 1774 - zavedení povinné školní docházky
- 1989 - jsou pokryty všechny stupně vzdělávání (preprimární, primární, sekundární i terciární)
- 2001 - národní program rozvoje vzdělávání, nazývaný Bílá kniha
- 2005 - vstoupil v platnost nový školský zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (byl zaveden systém více úrovní tvorby vzdělávacích programů)
- 2014 - Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- 2020 - Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030

- správu vzdělávací soustavy zastupují ředitelé škol a školských zařízení, obecní úřady, krajské úřady, Česká školní inspekce a MŠMT
- za rozvoj a stav vzdělávací soustavy odpovídá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- financování škol a jednotlivých školských úseků zabezpečuje MŠMT
- kurikulární dokumenty jsou zakotveny v **zákoně č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (nejnovější ke dni 27. 2. 2021)
- V systému kurikulárních dokumentů představují státní úroveň **Strategie vzdělávací politiky České republiky 2030+**
- školní vzdělávací programy představují školní úroveň, podle kterých se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách.

Vzdělávání ve Španělsku

- do roku 1990 identicky srovnatelný s naším vzdělávacím systémem (dříve platilo osmileté základní vzdělávání, které školská reforma rozšířila na věkovou kategorii 6 – 16 let)
- vzdělávací systém ve Španělsku spravuje Ministerstvo školství, kultury a sportu
 - uzákoňuje základní normu, která musí být respektována v každé autonomní oblasti
 - jednotlivé autonomní oblasti mají vlastní vzdělávací kompetence v rámci základní normy
- Ústavní zákon č. 2/2006 - upravuje právo na vzdělávání
- Ústavní zákon č. 1/1990 - upravuje všeobecnou organizaci školského systému
- Ústavní zákon č. 9/1995 - zákonem o kvalitě vzdělávání
- Zákon o kvalifikacích a profesní přípravě –
Účelem tohoto zákona je uspořádat celý systém profesní přípravy, kvalifikací a akreditací, který by měl uspokojovat sociální a ekonomické potřeby různými formami profesní přípravy
- **Ústavní zákon 8/2013** - došlo ke schválení komplexního zákona o zlepšování kvality vzdělávání, kterým se mění ústavní zákon omezeného školství s platností od roku 2006
 - reforma apeluje na kombinování kvality a spravedlnosti v oblasti odborné přípravy, domnívá se, že nestačí jen uspokojení práva na vzdělání, ale hlavně kvalita vzdělávání

- bojuje o zlepšení kvality vzdělávání
 - provádí změny ve správě a řízení vzdělávacího systému ve Španělsku (ve studijním plánu, rozdělení kompetencí, v účasti na chodu a řízení veřejných a soukromých škol, i v hodnocení vzdělávacího systému)
- legislativní a kurikulární dokumenty ve Španělsku zahrnují **Ústavní zákon 8/2013, Královské dekrety a LOE** (Ley Orgánica de Educación), které udávají základní rámec pro organizaci vzdělávacího systému
 - financování škol ve Španělsku zajišťuje Ministerstvo školství, kultury a sportu nebo školská správa v autonomních komunitách na úrovni veřejné
 - existují zde státní školy, tudíž bezplatné (povinné základní vzdělávání a střední školy) a soukromé školy, církevní a dvoujazyčné školy
 - Ve Španělsku mohou být školy zakládány jako:
 - Veřejné školy, které zakládá obec.
 - Soukromé školy; mohou je zakládat fyzické i právnické osoby.

Ve Španělsku navštěvuje v průměru přibližně o 15% více žáků soukromé školy.

Ve většině evropských zemí je financování školství v pravomocích centrální autority. Ta centralizovaně rozděluje finanční prostředky příslušným vzdělávacím institucím. V České republice je financování školství výrazně decentralizováno. Lokální autority mají v kompetencích financování vzdělávacích institucí. Prostředky na redistribuci obdrží od centrální autority. Pouze ve třech evropských zemích jsou hlavním autoritami ve financování školství regiony. Jsou jimi Belgie, Německo a Španělsko.

V České republice jsou žákům v rámci povinné školní docházky bezplatně poskytovány (propůjčeny) učebnice. Ve Španělsku musí učebnice zakoupit rodina žáka ze svých prostředků.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ

Povinná školní docházka se dělí na první stupeň pro děti od 6 let do 12 let a na druhý stupeň (trvá čtyři roky). Ve Španělsku je podstatné, že žák nemusí před zahájením školní docházky dovršit 6 let, stačí, aby hranice 6 let dosáhl až během daného školního roku. Po úspěšném zakončení žáci získávají certifikát (GESO). Přestože by tato docházka měla být povinná, velká část žáků GESO nedokončí.

Cílem základního vzdělání je zprostředkování vzdělání pro všechny a tím položit základy kulturních prvků a kultivovat ústní vyjadřování a rozšířit slovní zásobu. Dále vést žáky k samostatnému myšlení a chování, naučit je číst, psát a numericky počítat.

Školní rok je organizován každou autonomní oblastí trochu odlišným způsobem, nicméně vždy musí být dodržena určitá minimální kritéria, která zaručují alespoň minimální homogenitu v celém státě. Školní rok musí mít minimálně 175 dní a 875 vyučovacích hodin. Vyučovací hodina trvá (55-60 min).

Primární vzdělávání probíhá pod vedením učitelů, kteří jsou kompetentní ve všech oblastech s tím, ale výuka hudby, tělesné výchovy a cizích jazyků musí probíhat pod vedením učitelů s příslušnou odborností nebo kvalifikací.

Žáci se stravují ve školní jídelně, kde ve většině škol jsou ještě pro žáky zřízeny i kavárny.

Povinné vzdělávání se skládá se ze dvou stupňů:

- Educación Primaria (primární vzdělávání) – ISCED 1
 - cyklus 1 (určený pro děti od 6 – 8 let)
 - cyklus 2 (určený pro děti od 8 – 10 let)
 - cyklus 3 (určený pro děti od 10 – 12 let)
- Educación Secundaria Obligatoria (povinné sekundární vzdělávání) - ISCED 2
 - cyklus 1 (určené pro děti 12 -14 let)
 - cyklus 2 (určené pro děti 14 – 16 let)

VÝŠŠÍ SEKUNDÁRNÍ VZDĚLÁNÍ

Střední vzdělávání je pro všechny žáky od 12 do 16 let povinné.

Studentům je umožněn vstup do této formy odborného vzdělávání i za předpokladu, že nezískali osvědčení GESO. Nejdříve lze po střední škole nastoupit do zaměstnání ve věku 16 let, nebo lze pokračovat **dvouletým maturitním studiem**, či studiem na škole s technickým zaměřením. Toto dvouleté studium už patří k nepovinnému. Střední škola má (podobně jako u nás) za cíl, aby žáci získali všeobecné vzdělání, základy pro další studium a orientační pro poznání a ujasnění svých zájmů.

Po úspěšném ukončení získává každý žák titul „Absolvent střední školy“ (maturant), který je bezpodmínečně nutný k přijetí na vysokou školu. Na rozdíl od českých škol lze střední vzdělávání studovat denní formou či dálkovou. Po ukončení této formy středního vzdělávání, navazuje ještě dvouleté studium technického zaměření, které je nepovinné a jeho cílem je připravit žáky na budoucí povolání.

Studenti, kteří dokončí dva cykly odborného vzdělávání, získávají titul Título Profesional Básico, který je stejný, jako titul, který získají studenti na úrovni povinného středního vzdělávání GESO. Pokud student nesplní závěrečné zkoušky, dostává osvědčení o předmětech, které úspěšně splnil v daných dvou cyklech.

Bachillerato - český střední všeobecný vzdělávání nepovinného typu, je nabízeno na školách veřejných, i soukromých, studenti po jeho absolvování získají titul Bachiller. Získání titulu Bachiller umožňuje studentovi vstup do vysokoškolského vzdělávání.

TERCIÁLNÍ VZDĚLÁNÍ

Po maturitním studiu mohou studenti pokračovat studiem na univerzitě, na umělecké škole nebo technické škole, pod podmínkou úspěšného složení přijímací zkoušky. Terciární studium je ve Španělsku zpoplatněno. Vysokoškolské studium ve Španělsku nabízí univerzity státní a soukromé katolické s širokou nabídkou univerzitních oborů.

Studium na univerzitě je rozděleno do tří cyklů, které na sebe navazují. Po absolvování každého z cyklů student získá titul a může studium ukončit.

Grado universitario je studijní program, který odpovídá bakalářskému studijnímu programu v České republice. Studenti získávají ECTS kredity, kterých musí být celkem 180–240, což odpovídá 3–4 letům délky studijního programu. Absolvent vysoké školy ve studijním programu Grado universitario získává na konci studia titul Graduado.

Program navazující na odpovídající bakalářský studijní program Grado universitario se nazývá Máster universitario. Délka studijního programu Máster universitario je definována ziskem 60–120 ECTS kreditů, tedy v délce 1–2 let. Ukončení studia vede k zisku titulu Máster universitario. Ve Španělsku neexistují studijní programy terciárního vzdělávání neděleného typu (viz. Česká republika nedělený 5 nebo 6 letý magisterský studijní program).

Doktorský studijní program je zaměřený především na oblast samostatného výzkumu a již nadále není strukturován dle systému získávání ECTS kreditů. Doktorské programy jsou řízeny akademickou komisí při univerzitách. Maximální délka trvání doktorského programu jsou 3 roky. Absolvent získává po úspěšné obhajobě akademický titul Doctor o Doctora – doktor, či doktorka.

Protože Univerzity ve Španělsku jsou autonomní, mohou udělovat dva typy diplomů. První je oficiální platný v celém Španělsku a druhý diplom mají specifický pro danou univerzitu.

STANDARD UČITELE

Kvalifikaci učitelů stanovuje ústavní zákon, který upravuje požadavky na ověření úředních univerzitních titulů, které jsou způsobilé pro výkon povolání učitele na prvním stupni.

Vzdělávání je oblast, která se neustále vyvíjí, což vyžaduje, aby se učitelé vzdělávali a přizpůsobovali aktuální době. K tradičním dovednostem nezbytným k tomu, aby byl člověk dobrým učitelem, je proto nutné přidat některé další, které v posledních letech nabyly na síle a jsou zásadní.

Tradiční kompetence:

- Je nezbytné, aby se učitel dobře **angažoval** ve své práci a ve výchově mladých lidí. Odpovědnost, která se dostává do rukou učitele, je obrovská, proto by měl svou práci dělat rád
- Akademická **příprava** je další z tradičních kompetencí, které jsou po učiteli vyžadovány. Čím více je učitel připraven, tím lépe.
- Dobrá **organizace** a plánování hodiny předem jsou klíčovými faktory úspěchu. Je velmi důležité, aby učitel správně zorganizoval učební osnovy a čas.
- Ve stále rozmanitější a multikulturní společnosti je nutné, aby byl učitel **tolerantní** a ke všem studentům přistupoval stejně.
- **Diskuse** a spolupráce ve třídě jsou zásadní pro motivaci studentů. Učitel musí nabídat studenty, aby kladly otázky a diskutovali o nich.
- Jedním z nejlepších způsobů, jak učit a předávat myšlenky, je **vypravování** příběhů. Nejlepší učitelé používali tuto metodu ve svých třídách po staletí.

Nové kompetence:

K těmto tradičním dovednostem je nutné přidat další dovednosti spojené s novými technologiemi. S nimi se pedagogové stávají moderními učiteli.

- Moderní učitel musí být ochoten **inovovat** a zkoušet nové věci. Například výukové techniky, interaktivní vzdělávací aplikace a nástroje ICT.
- Moderní učitel musí být nejen inovativní, ale také **milovník nových technologií**. Ať už jsou to iPady, projektory nebo digitální tabule, musí neustále hledat nové ICT, které byste mohl implementovat do svých tříd.
- Jednou z dovedností tradičního učitele bylo být otevřený otázkám. Tradiční učitel musí tuto kompetenci zdůraznit a rozšířit i na **sociální síť**, aby prozkoumal možnosti mimo samotnou třídu.
- Internet je největším zdrojem znalostí, který lidská bytost poznala, takže moderní učitel musí být **zvědavý člověk**. Někoho, kdo neustále zkoumá a hledá nová data a informace, které může použít k motivaci svých studentů.

Zdroje

<https://theses.cz/id/wjl0fp/1172214>

<https://theses.cz/id/8bj5s3/STAG66913.pdf>

https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/7213/bc_14453.pdf?sequence=1&isAllowed=y

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/94465/120288337.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<https://www.goconqr.com/es/examtime/blog/competencias-del-docente/>

<https://www.lavanguardia.com/vida/20150731/403176338634/caracteristicas-perfil-maestro.html>

<https://www.novinky.cz/volby/do-poslanecke-snemovny/clanek/koho-volit-precetli-jsme-volebni-programy-stran-abyste-vy-nemuseli-dil-desaty-skolstvi-40371313>

<https://2021.programydovoleb.cz/kandidati-na-ministra>

<https://cs.wikipedia.org/>